

El teu món

La distància és el seu refugi. Que no el toquin, que no l'atabalin gaire

El 18 de febrer és el Dia Mundial de la Síndrome d'Asperger. El commemorem amb aquest text de Gemma Ventura, dedicat a un noi -el seu germà- que conviu amb el trastorn.

Foto: Chema Concellón

Em pregunta si algun dia podrà ser metge, i jo no tinc la sang freda per dir-li que no.

El Jaume té 21 anys i escriu amb lletra de pal. Cada tarda treu d'un calaix la seva llibreta i hi dibuixa totes les parts d'una cèl·lula. Després les parts d'un ull. I ho fa una vegada i una altra. M'ho ensenya i em demana que tapi els noms amb la mà que ell me'ls dirà de memòria. Si això ho hem fet cent vegades, jo m'he sentit cent vegades orgullosa d'ell.

De petit no parlava, però sí que ens entenia. Llavors van començar a aparèixer les etiquetes: sord perquè no diu res, retard mental perquè no aprèn. Després: autisme, Asperger. Tot d'una era això i després resulta que era allò. Mentre canviava d'escola i de metge, ell, que devia començar a estar fart del pes de la diferència, va declarar la seva lluita. S'obligava a fer el que era impensable: conversar amb estranys. Imitant, forçadament, allò de què havia fugit. Com et dius? Quin temps fa, oi? Quants anys tens? A la quarta pregunta, ell mateix es delatava: falta poc perquè et jubilis? Com es deia la mare de la mare de la teva mare?

No l'he vist plorar mai. Les seves llàgrimes no sé on són.

Entre ell i el món hi ha una paret de vidre. Una cortina que només podem obrir els que sempre hi hem estat. Si la tristesa entra, no en surt. Queda allà dins enterrada i engabiada. Jo, que sóc incapaç de tragar el dolor sense compartir-lo, el miro i no ho puc entendre. On ets? Què amagues? Treu-ho. Ensenya-m'ho. Però no. He d'esbrinar els seus ulls. Buscant la pista, el fil invisible que ens faci de pont.

La distància és el seu refugi. Que no el toquin, que no l'atabalin gaire. Per estar tranquil, els dies s'han de repetir i si s'ha de fer amic d'algú, serà de la rutina.

Un cop o potser dos a l'any, la vida boja que corre al seu voltant el sacseja i el fascina. Aquest diumenge, de cop i volta, el miracle ha tornat amb els cavallets de mar. A la televisió explicaven com la femella pon els ous a la bossa del mascle i és ell qui protegeix les futures cries. Amb dos dits ha agafat l'excepció i l'ha posat dins la seva bombolla. Ha corregut cap a l'ordinador i ha començat a buscar com són, quins tipus hi ha, on viuen. A la nit diu que s'ha imaginat que ho era. Que tenia una cua rinxolada i es submergia al mar. No necessitava treure el cap per agafar aire. Nedava fins al fons del fons, allà on no el trobaria ningú.

Abans que s'adormís m'he apropat, sense fer soroll, a la seva paret de vidre. He obert les cortines i a l'altra banda l'he vist flotant. Amb l'aigua es barrejaven les llàgrimes que, com si fossin peixos desorientats, no han trobat l'escletxa per on sortir. Es camuflava entre algues i petxines. Deixant-se endur pel corrent, mirant sense mirar, però veient el que volia veure.

Només he fet una passa, no he tocat el vidre. Encara que a vegades visquis tan lluny, Jaume, no vull despertar el teu món.